EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 27. 2. 2023
SWD(2023) 50 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU

Sprievodný dokument

k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady,

ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2019/1009, pokiaľ ide o digitálne označovanie EÚ produktov na hnojenie

{COM(2023) 98 final} - {SEC(2023) 99 final} - {SWD(2023) 48 final} -
{SWD(2023) 49 final}

Zhrnutie

Posúdenie vplyvu návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2019/1009 o EÚ produktoch na hnojenie

A. Potreba konať

V čom spočíva problém a prečo ide o problém na úrovni EÚ?

Nariadenie o produktoch na hnojenie sa uplatňuje od 16. júla 2022 a stanovujú sa v ňom pravidlá sprístupňovania EÚ produktov na hnojenie na vnútornom trhu. Výrobcovia produktov na hnojenie v EÚ si môžu slobodne vybrať, či uvedú svoje produkty na trh ako „harmonizované výrobky“ (výrobky, ktoré sú v súlade s nariadením o produktoch na hnojenie), pričom pohyb takýchto produktov na vnútornom trhu je voľný, alebo ako „neharmonizované výrobky“ (výrobky, ktoré sú v súlade s vnútroštátnymi pravidlami uplatniteľnými v každom členskom štáte EÚ). Toto posúdenie vplyvu sa týka digitalizácie označovania EÚ produktov na hnojenie (t. j. výrobkov uvedených na trh podľa nariadenia o produktoch na hnojenie).

V nariadení o produktoch na hnojenie sa požiadavky na označovanie v porovnaní s predchádzajúcim nariadením výrazne rozšírili. Zároveň neexistujú žiadne pravidlá dobrovoľnej digitalizácie etikiet, takže neexistujú žiadne minimálne normy na zabezpečenie kvality digitálnych informácií, ktoré sa v súčasnosti poskytujú dobrovoľne.

Tieto otázky vedú k **prvému problému, t. j. že etikety EÚ produktov na hnojenie sú pre používateľov ťažko čitateľné**.

Navyše rozsiahle požiadavky na označovanie podľa nariadenia o produktoch na hnojenie zaberajú veľa priestoru, čo môže spôsobovať prekážku účinného voľného pohybu produktov, keďže na umiestnenie viacjazyčných etikiet je potrebná značná plocha. Okrem toho niektoré označovacie údaje sa často menia. Napríklad pri organických hnojivách sa obsah rôznych foriem živín môže zmeniť pri každej šarži v závislosti od kvality použitých vstupných materiálov.

Navyše v rámci odvetvia niektoré hospodárske subjekty upravujú etikety pred distribúciou produktu koncovým používateľom, pretože sa produkty buď miešajú, prebaľujú alebo sa mení ich označenie. Zároveň produkty, ktoré sa predávajú voľne ložené, musia mať príbalové letáky personalizované pre každého zákazníka, s čím sa spája neodôvodnená administratívna záťaž aj vzhľadom na osobitnú povahu predaja voľne loženého tovaru.

Tieto ťažkosti majú za následok **druhý problém, t. j. že pre výrobcov je náročné spravovať obsah etikiet EÚ produktov na hnojenie**.

Čo by sa malo dosiahnuť?

Táto iniciatíva by mala pomôcť dosiahnuť vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí, zvierat a rastlín, bezpečnosti a životného prostredia, ako aj zabezpečiť efektívne fungovanie vnútorného trhu s produktmi na hnojenie prostredníctvom zosúladenia pravidiel v EÚ27. Táto iniciatíva má konkrétnejšie za cieľ zlepšiť čitateľnosť etikiet EÚ produktov na hnojenie a pomôcť hospodárskym subjektom s náležitou správou etikiet.

Aká je pridaná hodnota opatrenia na úrovni EÚ (subsidiarita)?

Členské štáty EÚ by mohli časť tohto problému riešiť na vnútroštátnej úrovni prijatím vlastných pravidiel týkajúcich sa minimálnych noriem digitalizácie etikiet, keďže tento problém sa zatiaľ samotným nariadením o produktoch na hnojenie neriešil.

Tým by sa však nevyriešil prvý identifikovaný problém, keďže rovnaké informácie sa budú poskytovať na fyzických etiketách bez akejkoľvek zmeny. Takýto prístup by nevyhnutne viedol k rozdielnym postupom v celej EÚ a k vytváraniu prekážok fungovania vnútorného trhu. Mohol by mať za následok nerovnosti, čo sa týka potenciálnej úspory nákladov a oznamovania informácií. Mohol by spôsobiť aj zvýšenie nákladov odvetvia, ktoré by sa muselo prispôsobiť rozdielnym požiadavkám na digitálne označovanie v rôznych členských štátoch EÚ.

Zavedenie podmienok používania digitálnej etikety na úrovni EÚ má na rozdiel od toho pridanú hodnotu zosúladenia rozdielnych postupov. Vytvorením rovnakých podmienok by takáto iniciatíva zlepšila fungovanie vnútorného trhu pri súčasnom zaistení vysokého štandardu ochrany požadovanej v nariadení o produktoch na hnojenie.

Pridaná hodnota opatrenia EÚ spočíva aj v existencii potenciálnych úspor z rozsahu v odvetví produktov na

hnojenie. Zosúladenie požiadaviek na digitálne označovanie v celej EÚ by mohlo uľahčiť používanie viacjazyčných etikiet, a teda podporiť distribúciu výrobkov s tou istou etiketou do viac ako jedného členského štátu EÚ.

B. Riešenia

Aké sú rôzne možnosti na dosiahnutie týchto cieľov? Je niektorá z možností uprednostňovaná? Ak nie, prečo?

Okrem základného scenára, keď sa neprijme žiadne opatrenie, sa v posúdení vplyvu identifikujú tri možnosti politiky. Tieto možnosti možno kombinovať.

- **V rámci možnosti politiky 1** sa navrhuje, aby Komisia vypracovala usmerňovací dokument o digitálnom označovaní.
- **Možnosť politiky 2** možno rozdeliť na **päť samostatných možností** (**2a – 2e**), ktoré umožňujú uvádzanie rôznych množstiev informácií na digitálnej etikete.

  V rámci všetkých možností zavedenia digitálneho označovania je ponechaná voliteľná možnosť uviesť vybrané informácie buď fyzicky na produkte, alebo na digitálnej etikete. Pri všetkých možnostiach zavedenia digitálneho označovania sa ďalej rozvíjajú niektoré základné zásady s cieľom chrániť koncových používateľov a zabezpečiť prístupnosť, dostupnosť a kvalitu digitálnych informácií.

  Napokon pri niektorých čiastkových možnostiach uvedených ďalej sa rozlišuje medzi profesionálnymi a neprofesionálnymi používateľmi. Takéto možnosti sa začlenili, pretože pri posúdení vplyvu sa zistilo, že to, *ktoré* informácie považujú používatelia produktov za základné, ako aj to, *ako* etiketu využívajú, závisí od toho, o akú skupinu používateľov ide (pričom neprofesionálni používatelia, t. j. záhradkári, konajúci mimo rámca hospodárskej činnosti, často nerozumejú technickým informáciám na etikete a profesionálni používatelia sa celkovo opierajú o etikety v menšej miere).

  - **Možnosť politiky 2a** by umožnila poskytovanie *niektorých* informácií na etikete len digitálne.
  - **Možnosť politiky 2b** by umožnila poskytovanie *niektorých* informácií na etikete len digitálne, s rozlíšením medzi profesionálnymi a neprofesionálnymi používateľmi.
  - **Možnosť politiky 2c** by umožnila poskytovanie *väčšiny* informácií na etikete len digitálne.
  - **Možnosť politiky 2d** by umožnila poskytovanie *väčšiny* informácií na etikete len digitálne, s rozlíšením medzi profesionálnymi a neprofesionálnymi používateľmi.
  - **Možnosť politiky 2e** by umožnila poskytovanie *niektorých* informácií na etikete len digitálne pre neprofesionálnych používateľov a *väčšiny* informácií na etikete len digitálne pre profesionálnych používateľov.
- **Možnosť politiky 3** umožňuje digitálne poskytovanie všetkých informácií na etikete v prípade produktov predávaných ako voľne ložené (bez obalu produktu) a produktov, ktoré sa nepredávajú koncovým používateľom (napr. ktoré používajú priemyselní používatelia ako výrobcovia zmesí, baliči a prebaľovači).

Uprednostňovanou možnosťou je **možnosť politiky 2a** spolu s **možnosťou politiky 3**. Hoci možnosť politiky 2a je z pohľadu rozsahu informácií, ktoré sa majú poskytovať iba digitálne, najopatrnejšou čiastkovou možnosťou, možnosť politiky 3 ďalej značne prispieva k účinnosti riešenia uvedených dvoch problémov zameraním sa na určité segmenty trhu, na ktorých by sa digitálne označovanie dalo zaviesť s nízkym rizikom a vysokým dosahom. Tento uprednostňovaný balík zaisťuje najvyváženejší prístup, čo sa týka nákladov a prínosov, pričom zároveň najviac prihliada na digitálnu priepasť[1].

Aké sú názory jednotlivých zainteresovaných strán? Kto podporuje ktorú možnosť?

Konzultácie potvrdili širokú podporu digitalizácie niektorých informácií na etiketách. Celkovo zainteresované

[1] Digitálna priepasť sa vzťahuje na rozlišovanie medzi osobami, ktoré majú prístup na internet a sú schopné využívať nové služby ponúkané na internete, a osobami, ktoré sú z týchto služieb vylúčené.

strany z odvetvia mierne uprednostňovali možnosti politiky 2a a 2d (možnosť politiky 2d umožňuje presunúť najväčší podiel informácií z etikety na digitálnu etiketu). Rozdiel v preferencii týchto dvoch možností možno vysvetliť odlišnou úrovňou digitalizácie v rôznych podnikoch (74 % respondentov verejnej konzultácie uviedlo, že už poskytujú informácie o produktoch digitálne).

V prípade celkovej digitalizácie etikiet EÚ produktov na hnojenie orgány verejnej správy všeobecne uprednostňovali možnosti politiky 2a a 2b, a to najmä ako model prechodu (t. j. postupný prechod na digitálnejšie označovanie, keď sa nadobudne dôvera). Pokiaľ ide o možnosť politiky 2b, vnútroštátne orgány sa nezhodli v otázke uskutočniteľnosti rozlišovania medzi profesionálnymi a neprofesionálnymi používateľmi.

Možnosť politiky 3 vo veľkej miere prijali všetky zainteresované strany (vrátane odvetvia orgánov verejnej správy a používateľom produktov).

C. Vplyvy uprednostňovanej možnosti

Aké sú výhody uprednostňovanej možnosti (prípadne hlavných možností, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?

Podľa posúdenia vplyvu celkové vzniknuté ročné prínosy pre podniky v rámci súboru uprednostňovaných možností politiky predstavujú 6 857 EUR v prípade MSP a 62 833 EUR v prípade veľkých podnikov. Úspory sa vyrovnávajú s nákladmi uvedenými ďalej a očakáva sa, že úspory nákladov budú dlhodobo rásť. Možnosť poskytovať určité informácie len digitálne podľa možnosti politiky 2a a všetky informácie digitálne v prípade produktov predávaných hospodárskym subjektom podľa možnosti politiky 3 by viedla k úsporám nákladov odvetvia, pretože:

- výrobcovia vrátane MSP sa budú naďalej slobodne rozhodovať, či použiť digitálne označovanie. V dôsledku toho by takéto rozhodnutie prijali výrobcovia, ktorí odhadujú úspory nákladov najmenej v strednodobom alebo dlhodobom horizonte,
- aktualizovanie digitálnych etikiet je menej nákladné, takže dlhodobo by sa dali očakávať určité úspory z dôvodu menej častej opakovanej tlače etikiet.

Súborom uprednostňovaných možností sa preto znížia náklady na označovanie a vytvoria rovnaké podmienky medzi hospodárskymi subjektmi. Náklady na označovanie sa znížia zahrnutím viacerých jazykov na etiketu a zabránením opakovanej tlači z dôvodu zmien etikety. Posúdením vplyvu sa potvrdzuje, že čím viac (najmä rýchlo sa meniacich) informácií na etikete sa umožní poskytovať digitálne, tým vyššie sú úspory odvetvia. Toto je osobitným dôvodom, prečo možnosť politiky 3 poskytuje významné prínosy.

Po druhé, v rámci možnosti politiky 2a sa zachová uvádzanie všetkých informácií týkajúcich sa bezpečnosti na fyzickej etikete. Obmedzením informácií, ktoré sa majú uvádzať na fyzickej etikete, sa bezpečnostné informácie stanú viditeľnejšími, a tým sa prispeje k cieľu ochrany zdravia a životného prostredia. Vzhľadom na osobitnú povahu produktov, na ktoré sa vzťahuje možnosť politiky 3 (t. j. voľne ložených produktov bez obalu alebo produktov určených na kombinovanie a zmiešanie predtým, ako sa dostanú ku koncovému používateľovi), sa poskytovanie všetkých informácií o produktoch v digitálnej forme vrátane bezpečnostných informácií v tomto prípade považuje za prijateľné.

Tento súbor uprednostňovaných možností sa aj ľahšie uplatňuje a presadzuje, pretože sa vôbec nerozlišuje medzi profesionálnymi a neprofesionálnymi používateľmi. Takéto rozlišovanie neexistuje ani v samotnom nariadení o produktoch na hnojenie. Znamenalo by to, že jednak výrobcovia by museli smerovať svoje produkty jednej alebo druhej z týchto dvoch kategórií a jednak orgány presadzovania by museli kontrolovať, že produkty určené profesionálnym používateľom sa nepredávajú neprofesionálnym používateľom.

Aké sú náklady na uprednostňovanú možnosť (ak existuje, inak na hlavné možnosti)?

V posúdení vplyvu sa predpokladá, že náklady na poskytovanie informácií v digitálnom formáte by pre ktorýkoľvek konkrétny podnik boli viac-menej totožné pri všetkých možnostiach politiky 2a – 2e a pri možnosti politiky 3.

Napriek vzniku **jednorazových nákladov** (napr. na nákup zariadení na čítanie kódov QR, prerobenie etikiet; odhadovaných na 14 998 EUR v prípade veľkých podnikov a 1 796 EUR v prípade MSP) a **priebežných nákladov** (napr. na preškolenie zamestnancov, odpisy zariadení a údržbu softvéru webových stránok; odhadovaných vo výške 2 700 EUR vo veľkých podnikoch a 1 170 EUR v MSP) sa očakáva, že kombinácia

možností politiky 2a a 3 povedie k úspore nákladov (ako sa vysvetľuje v predchádzajúcom oddiele).

Aký je vplyv na MSP a konkurencieschopnosť?

Možnosti politiky, ktoré neprimerane znevýhodňujú MSP, napríklad možnosti, v ktorých sa navrhuje povinné digitálne označovanie, sa vylúčili už vo včasnej fáze procesu preverovania.

Možnosť politiky 2a spolu s možnosťou politiky 3 umožnia MSP využiť prínosy digitálneho veku a ich výsledkom bude potenciálne zníženie zaťaženia rovnakým spôsobom ako vo veľkých podnikoch. Treba však poukázať na zistenie, že MSP budú síce v porovnaní s veľkými podnikmi menej pravdepodobne poskytovať informácie o svojich produktoch online, ale rozdiel z hľadiska ich počtu nie je až taký významný. Na základe výsledkov verejnej konzultácie 70 % MSP v porovnaní so 79 % veľkých podnikov už poskytuje informácie o svojich produktoch digitálne. To dokazuje, že zavedením dobrovoľného digitálneho označovania by pre MSP veľmi pravdepodobne vznikli prínosy.

Umožnenie presunu informácií z fyzickej etikety na digitálnu etiketu podporí konkurencieschopnosť podnikov, ktoré majú ťažkosti s priestorovými obmedzeniami etikiet. Zníženie množstva informácií požadovaných na fyzickej etikete môže zlepšiť voľný pohyb produktov na hnojenie vo všetkých 27 členských štátoch EÚ.

Schopnosť zahrnúť na fyzické etikety viac jazykov presunutím niektorých informácií na digitálnu etiketu by priniesla zvýšenie nákladovej efektívnosti pri distribúcii produktov do viacerých členských štátov EÚ, čo podporuje zvýšené investície a úspory z rozsahu.

Očakáva sa významný vplyv na štátne rozpočty a verejnú správu?

Nie, hoci členským štátom EÚ môžu vzniknúť určité náklady na prispôsobenie sa novému nariadeniu. Keďže však už majú digitálnu gramotnosť a zaoberajú sa digitálnymi zariadeniami v rámci svojej odbornej spôsobilosti, toto nebude významným vplyvom/zaťažením.

Očakávajú sa iné významné vplyvy?

Nezistili sa žiadne iné významné vplyvy.

Proporcionalita

Uprednostňovaná možnosť je v súlade so zásadou proporcionality. Neprekračuje rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie sledovaných cieľov. Digitalizácia etikiet zostane dobrovoľná. Vždy, keď sa použije, bude sprevádzaná všeobecnými zásadami digitálneho označovania s cieľom zabezpečiť kvalitu a prístupnosť informácií poskytovaných digitálne.

Konzistentne s prístupom, ktorý sa uplatňuje na digitálne označovanie chemikálií (nariadenie CLP) a detergentov by sa s postupným nadobúdaním skúseností a dôvery v súvislosti s digitálnym označovaním mohlo v budúcnosti zvýšiť množstvo informácií dostupných digitálne, čo môže ďalej zvýšiť potenciál zjednodušenia pre odvetvie.

D. Nadväzné opatrenia

Kedy sa táto politika preskúma?

Nové nariadenie sa vyhodnotí v roku 2026 ako súčasť celkového hodnotenia fungovania nariadenia o produktoch na hnojenie.